

Abandonats per l'Estat

«Sense una política d'estímul directes cap als autònoms i les empreses, l'any que comença viurà un encongiment de l'activitat econòmica i laboral que serà devastador per centenars de milers de persones»

A diferència de la crisi de la dècada passada, que va començar amb la fallida de grans bans d'inversió nord-americans i va acabar amb el saqueig de milers de milions de diners dels contribuents a mans dels grans bancs, la crisi de la Covid-19 ha trobat els governs del món disposats a endeutar-se i incórrer en dèficit per impedir la destrucció del teixit econòmic i socials dels seus països.

Durant la primera dècada del segle, l'austeritat era una finalitat en si mateixa abraçada per governs d'esquerres i de dretes. El dèficit era un anatema i el deute un mal a evitar de totes totes (excepte, com hem dit abans, en el cas del lladronici bancari). Així, grans capes de la societat van quedar desemparades i marginades davant la inacció dels estats.

La greu crisi de la pandèmia es presenta diferent. La Unió Europea ha aprovat un paquet d'estímul directes impressionant i els estats membres han aprovat mesures de suport directe i indirecte a les empreses i autònoms pràcticament des del minut 1, per tal que els estralls econòmics de l'aturada provocada pels confinaments i les restriccions es veiés compensada.

Tots els estats membres? No! Al sud hi ha un estat que es resisteix ara i sempre, com el llogarret de l'Astèrix. Durant el primer confinament, el govern d'Espanya es va limitar a postergar el venciment d'impostos i a atorgar avals per tal que empreses i autònoms s'endeutessin per sobreviure, xutant la pilota del desastre cap endavant.

No és un problema de disponibilitat o no de diners. És evident que Alemanya té més diners que Espanya, però ha estat un tema purament polític. El govern del PSOE-Podem, tot i definir-se com d'esquerres, es resisteixen a aplicar polítiques d'estímul directes. Hi han destinat la meitat que Alemanya o els EUA en termes de PIB, no en termes de diners absoluts. Alemanya va decidir destinar 8% del seu PIB a auxiliar els seus autònoms i empreses. Espanya el 4%.

És una veritat repetida pels mateixos responsables de la gestió sanitària de la pandèmia, que si es destinessin els recursos necessaris des de l'Estat, es podria dictar un nou confinament total que aturaria la tercera onada, però la decisió política de Sánchez i Iglesias és no fer-ho. Cap reducció impositiva, cap ajut directe vinculat a la facturació de l'any anterior. Ans al contrari, augment de la quota dels autònoms.

Enguany arribaran els primers 30.000 milions d'euros del paquet europeu d'estímul, però tot indica que veurem un nou episodi com el rescat bancari. Si aleshores els diners van anar a parar als bancs a fons perdut, ara quedaran en mans de les grans empreses de l'Íbex mitjançant grans projectes que elles mateixes decidiran.

Mentre a l'estat espanyol llegim experts i economistes explicant per què augmentarà la factura de la llum (una liberalització fictícia en la qual qui compra i qui ven són els mateixos), Portugal ordena una reducció del 10% del rebut durant el nou confinament obligatori. La crisi de la pandèmia és dolenta per l'economia, però la gestió de la crisi de la pandèmia per part de l'Estat (que és qui té la capacitat de despesa) és encara pitjor.